

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S.S., IČO: X.**, zastúpeného advokátom Mgr. A., S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu B., s. r. o., Z., zastúpeného advokátom JUDr. T., B.H., proti žalovanému: **T., a. s., B.B.**, zastúpenému A., s. r. o., B.B., **o zaplatenie 5 305 018,68 eur a 444 194,12 eur s príslušenstvom**, na odvolanie JUDr. M., správkyňi konkurznej podstaty úpadcu D., a. s. v konkurze, B.U., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. apríla 2004, č. k. 52 Cb 36/2000-427, na odvolania žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-943, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 07. júna 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-948 a na odvolania vedľajšieho účastníka na strane žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2012, č. k. 52 Cb 36/2000- 943 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 09. júla 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-984, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 19. apríla 2004, č. k. 52 Cb 36/2000-427 sa **zrušuje** a vec sa **vracia** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-943 sa **zrušuje** a vec sa **vracia** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 07. júna 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-948 sa **zrušuje** a vec sa **vracia** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 09. júla 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-984 sa **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave uznesením z 19. apríla 2004, č. k. 52 Cb 36/2000-427 pripustil, aby z konania vystúpil účastník na strane žalobcu D., a. s., B.U., a aby na jeho miesto vstúpila spoločnosť S., IČO: X., so sídlom c/o V.U..

Rozhodnutie odôvodnil tým, že spoločnosť S., V. návrhom z 27. decembra 2002 žiadala pripustiť zámenu účastníka konania na strane žalobcu z dôvodu postúpenia uplatnenej pohľadávky zo spoločnosti D., a. s., B. na spoločnosť S. zmluvou o postúpení pohľadávky z 28. januára 2002. Súd návrhu na zámenu žalobcu poukazom na ustanovenie § 92 ods. 2 a ods. 3 O. s. p. a na uvedenú zmluvu o postúpení pohľadávok vyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie JUDr. M. ako vedľajší účastník na strane žalobcu. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 31. októbra 2008, č. k. 6 Obo 145/2008-787 odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka na strane žalobcu JUDr. M. správkyni konkurznej podstaty úpadcu D., a. s. v konkurze, B..

V odôvodnení uviedol, že JUDr. M., SKP úpadcu D. bola do konania pripustená ako vedľajší účastník na strane žalobcu až uznesením Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2007, č. k. 52 Cb 36/2000-589. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 03. mája 2007. Ako vedľajší účastník na strane žalobcu nemohla účinne podať odvolanie proti napadnutému uzneseniu z 19. apríla 2004, keďže v čase, kedy uznesenie o pripustení zámene žalobcu nadobudlo právoplatnosť, odvolateľka nebola ani účastníčkou konania a jej odvolacia lehota je limitovaná odvolacou lehotou účastníka konania. Odvolací súd súčasne poznamenal, že vedľajší účastník nemôže podať odvolanie proti vôli účastníka, ktorého v konaní podporuje.

Na dovolanie JUDr. M. rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací tak, že uznesením z 28. februára 2011, č. k. 1 ObdoV 1/2009-823 dovolanie

vedľajšieho účastníka odmietol s poukazom na ustanovenie § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako neprípustné.

Uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. nie je daná a neexistuje ani jedna z väd vymenovaných v § 237 O. s. p. Ďalej uviedol, že objektívne zo spisového materiálu je skutočne zjavné, že v čase, keď pôvodný žalobca D., a. s. v konkurze prostredníctvom svojej správkyne konkurznej podstaty JUDr. M. podal odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa o pripustení zámény účastníka konania na strane žalobcu z 19. apríla 2004 /č. I. 427/ v zákonnej lehote /t. j. do troch mesiacov od jeho doručenia pôvodnému žalobcovi prostredníctvom správkyne konkurznej podstaty, pretože obsahovalo nesprávne poučenie/ dňa 09. septembra 2008, bola zároveň v osobe správkyne konkurznej podstaty aj vedľajšou účastníčkou na strane žalobcu, t. j. S., V.. Uviedol, že pochybenie súdu prvého stupňa pri doručovaní uznesenia o pripustení zámény účastníka na strane žalobcu nemalo opodstatnenie pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle vytknutej vady podľa § 237 písm. f/ O. s. p., lebo pochybenie súdu bolo konvalidované, keď súd prvého stupňa na základe žiadosti doručil uznesenie o pripustení zámény správne pôvodnému žalobcovi správkyňi konkurznej podstaty. Odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol ako oneskorene podané. Poznamenal, že správkyňa konkurznej podstaty mala vedomosť o zámene účastníka na strane žalobcu minimálne pred 11. septembrom 2006, pretože v tento deň podala na súd návrh na zámenu účastníka konania na strane žalobcu späť na pôvodného a to D., a. s., resp. žiadala pripustiť ju do konania ako vedľajšiu účastníčku na strane žalobcu, o ktorom súd prvého stupňa rozhodol 13. marca 2007.

JUDr. M. ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu D., a. s. v konkurze napadla predmetné uznesenie dovolacieho súdu sťažnosťou na Ústavnom súde Slovenskej republiky. O jej sťažnosti rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 11. októbra 2012, č. k. II.ÚS 400/2011-40, ktorým vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2011, č. k. 1 Obdo V 1/2009-823 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ústavný súd vo svojom náleze prisvedčil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky /ďalej len NS SR/, že v čase, keď úpadca, ako pôvodný žalobca, prostredníctvom sťažovateľky- správkyne konkurznej podstaty podal odvolanie proti uzneseniu krajského súdu z 19. apríla 2004 o pripustení zámene účastníka konania na strane žalobcu, bola sťažovateľka- správkyňa konkurznej podstaty považovaná za vedľajšieho účastníka na strane žalobcu v zmysle uznesenia z 13. marca 2007. Toto uznesenie bolo vydané síce po vydaní uznesenia o pripustení zámene účastníka na strane žalobcu, avšak zároveň po uplynutí lehoty na podanie odvolania úpadcu, ako pôvodného žalobcu, proti uzneseniu. Konštatoval, že nakoľko sa s týmito závermi stotožnila aj sťažovateľka, sú medzi účastníkmi konania nesporné.

Ako sporný sa mu javil ďalší záver NS SR, podľa ktorého námietka sťažovateľky, týkajúca sa nesprávneho postupu súdu prvého stupňa pri doručovaní uznesenia o pripustení zámene účastníka nemá pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle vytknutej vady podľa § 237 písm. f/ O. s. p. opodstatnenie, lebo pochybenie súdu prvého stupňa pri doručovaní sa konvalidovalo tým, že súd uznesenie doručil úpadcovi, ako pôvodnému žalobcovi, a to prostredníctvom sťažovateľky, pričom podané odvolanie nebolo odmietnuté ako oneskorené. NS SR preto nesúhlasil ani s tým, že by už toto pôvodné chybné doručovanie malo za následok odňatie možnosti úpadcovi, ako pôvodnému žalobcovi, konať pred súdom tým, že by sa mu odňala možnosť podať v zákonnej lehote riadny opravný prostriedok. V náleze ústavný súd uviedol, že už na prvý pohľad je zřejmé, že o vedľajšom účastníctve sťažovateľky v konaní je možné uvažovať iba v prípade, ak pôvodný žalobca /za ktorého teraz koná sťažovateľka ako správkyňa konkurznej podstaty/ stratil svoje postavenie žalobcu. Sťažovateľka totiž nemôže byť súčasne žalobkyňou a vedľajším účastníkom v tom istom súdnom konaní. Z tohto dôvodu považoval za neakceptovateľnú a protirečivú právnu konštrukciu NS SR, podľa ktorej sťažovateľku bolo treba pri doručovaní uznesenia z 19. apríla 2004 považovať za žalobkyňu, avšak pri rozhodovaní o jej odvolaní sa už malo vychádzať z toho, že je vedľajším účastníkom, ktorý nie je oprávnený podať odvolanie. Podľa názoru ústavného súdu za tejto procesnej situácii bolo potrebné vychádzať z toho, že sťažovateľka koná v mene úpadcu ako pôvodného žalobcu. Znamená to, že odvolanie, ktoré podala, bolo podané včas, ale aj to, že išlo o odvolanie oprávneného subjektu, o ktorom sa malo meritórne konať a rozhodnúť. Uviedol, že sťažovateľku bude treba do meritórneho rozhodnutia o odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 19. apríla 2004 považovať za žalobkyňu a ak bude jej odvolaniu vyhovené, potom i naďalej bude mať procesné

postavenie žalobkyne. V opačnom prípade bude prichádzať do úvahy status vedľajšieho účastníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací potom ako mu bola vec zrušená a vrátená ústavným súdom na ďalšie konanie rozhodol uznesením z 26. marca 2013, sp. zn. 1 Obdo V 3/2013 tak, že uznesenie odvolacieho súdu z 31. októbra 2008, č. k. 6 Obo 145/2008-782 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V odôvodnení poukázal na nález ústavného súdu z 11. októbra 2012 s tým, že odvolací súd má meritórne rozhodnúť o odvolaní JUDr. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. apríla 2004, č. k. 52 Cb 36/2000-427, pričom sa má riadiť názorom ústavného súdu, vysloveným v náleze, teda má odvolateľku považovať až do meritórneho rozhodnutia o predmetnom odvolaní za žalobkyňu.

Ďalším napadnutým rozhodnutím je rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-943, ktorou súd zamietol žalobu o zaplatenie peňažných pohľadávok 5 305 018,68 eur a 444 194,12 eur s príslušenstvom. O trovách konania si vyhradil rozhodnúť samostatným rozhodnutím.

V odôvodnení rozsudku súd poukázal na všetky predchádzajúce rozhodnutia vo veci a na rozhodnutie o pripustení vedľajšieho účastníka na strane žalobcu do konania. Z dokazovania vykonaného na pokyn odvolacieho súdu, dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávky, uzavretá medzi pôvodným žalobcom D., a. s. a S., údajne 28. januára 2002, nemohla byť uzavretá v uvedený deň, lebo osoba konajúca v mene spoločnosti S., nebola oprávnená konať v mene tejto spoločnosti až do 10. decembra 2002 a do funkcie riaditeľky bola menovaná až po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu D., a. s., kedy už nebol oprávnený túto zmluvu uzavrieť Ing. F.. Zmluva o postúpení bola zrejme antidatovaná a je neplatná pre nedostatok oprávnenia konať jednak v mene postupcu D., a. s., ako aj postupníka S.. Z uvedeného súd uzavrel, že spoločnosť S. nie je v spore aktívne legitimovaná, a preto žalobu zamietol. Ďalej uviedol, že štyri termínované obchody boli platne uzavreté osobou oprávnenou konať za pôvodného žalobcu, ktorou bol konateľ D., s. r. o., Ing. F.. Podľa ust. § 133 ods. 1 a ods. 3 Obchodného zákonníka, štatutárnym orgánom spoločnosti je jeden alebo viac konateľov. Ak je konateľov viac, je oprávnený konať

v mene spoločnosti každý samostatne, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. Obmedziť konateľské oprávnenie môže jedine spoločenská zmluva, alebo valné zhromaždenie. Takéto obmedzenie je však voči tretím osobám neúčinné. Právomoc Ing. F., ktorý vykonával funkciu štatutárneho orgánu, nebola ničím obmedzená vo vzťahu k uzatváraniu termínovaných menových obchodov. Konanie Ing. M. pri uzatváraní štyroch termínovaných obchodov zaviazalo spoločnosť D., s. r. o. a obchody boli platne uzavreté. Zvyšné tri obchody boli na základe právneho úkonu D., s. r. o. predčasne ukončené a vysporiadané, v súlade so zmluvou o konverziách. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik škody vo výške 18 008 568,- Sk, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nemožnosti D., s. r. o. zhodnocovať vklady občanov v rámci produktu „D.“. Žalobca v rámci tohto produktu vklady nielenže nikdy nezhodnotil, ale z týchto nebol schopný vrátiť vkladateľom istinu. Podľa názoru súdu prvého stupňa žalobca nepreukázal dôvodnosť uplatneného nároku, preto aj z tohto dôvodu žalobu zamietol.

Ďalším napadnutým rozhodnutie bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 07. júna 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-948, ktorým súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému 226 573,79 eur náhrady trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. a na úspešnosť žalovaného v konaní. Trovy rozpísal medzi všetkých právnych zástupcov žalovaného takto: A., s. r. o. za 5 úkonov právnej pomoci a režijný paušál v celkovej sume 46 866,11 eur vrátane DPH 56 239,33 eur, A., s. r. o. za dva úkony právnej pomoci a režijný paušál v celkovej sume vrátane DPH 20 087 eur, Mgr. J. za osem úkonov a režijný paušál spolu s DPH v sume 90 370,50 eur a JUDr. A. za šesť úkonov právnej pomoci a režijný paušál vrátane DPH, spolu 59 876,96 eur.

Proti rozsudku vo veci samej a proti uzneseniu o trovách konania podal odvolanie žalobca. Žiadal rozhodnutia zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Uviedol, že odvolanie podáva podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p., z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho použitia právneho predpisu, ako aj z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom.

Podľa odvolateľa z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa dospieť k právnomu záveru, že zmluva o postúpení pohľadávky medzi spoločnosťami D., a. s. a S. bola uzavretá 28. januára 2002, ako je uvedené v zmluve samotnej, nakoľko osoba konajúca v mene spoločnosti S. bola až do 10. decembra 2002 oprávnená konať v mene spoločnosti. Súd prvého stupňa pochybil, ak _____ na základe doručených listín, ktoré sú obsahom spisu, konštatoval právny záver spočívajúci v tom, že dôvodom zamietnutia žaloby je nepreukázanie aktívnej legitímácie žalobcu v konaní. Tvrdí, že jednoznačne preukázal, že ním uplatnený návrh je dôvodný, a to čo _____ do právneho základu, ako aj výšky.

Odňatie možnosti konať pred súdom vidí žalobca v tom, že sa súd vôbec nezaoberal otázkou, či došlo k platnému odvolaniu plnomocenstva, udeleného spoločnosťou S. JUDr. T.. O pravosti podaní žalobcu z 27. marca 2012, 28. marca 2012 a 17. mája 2012 boli pre ich vnútornú rozpornosť, ako aj pre ich nepravdivosť dôvodné pochybnosti, súd nemohol dospieť k záveru, že nedošlo k účinnému odvolaniu plnej moci advokátovi, a súd prvého stupňa bol povinný za účelom ustálenia základnej procesnej podmienky konania náležite skutkovo a právne ustáliť, a náležite sa vysporiadať, kto je oprávnený žalobcu zastupovať a v akom rozsahu, kto je oprávnený v mene žalobcu konať pred súdom, a kto je oprávnený preberať zásielky doručované mu súdom. Tvrdí, že _____ JUDr. T. ako fyzická osoba - advokát nie je od 20. júna 2008 oprávnený poskytovať právne služby žalobcovi, lebo právne služby od uvedeného termínu poskytuje ako JUDr. J.T. a P., s. r. o., B.. Podľa odvolateľa s účinnosťou od 20. júna 2008 je právne vylúčené, aby právne služby poskytoval JUDr. J.T. - advokát. Žalobca nemá žiadnu vedomosť o tom, žeby udelil plnomocenstvo na právne zastúpenie uvedenej právnickej osobe. Podľa odvolateľa, ak súd prvého stupňa prihliadol k tvrdeniam JUDr. J., ktorému bola zo strany žalobcu účinne odvolaná plná moc, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a uplatniť procesné práva, čím došlo zo strany súdu prvého stupňa k naplneniu dôvodov zrušenia takto vydaného rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Žalobca podal odvolanie aj proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania. Žiadal aj toto rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnil tým, že odvolaním napadol vecnú stránku rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej, preto napáda v celom rozsahu aj uznesenie o náhrade trov konania a uplatňuje rovnaké dôvody, ako uviedol v odvolaní vo veci samej. Navrhuje preto,

aby odvolací súd z rovnakých dôvodov ako vo veci samej zrušil aj uznesenie o priznaní náhrady trov .

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie, ktorým súd rozhodol o náhrade trov konania, ako vecne správne potvrdil. Pri tvrdení žalobcu o nesprávnom posúdení nároku čo do základu žalovaný odkazuje na svoje doterajšie vyjadrenia o nedôvodne uplatnenom nároku žalobcu. Zdôraznil pritom, že žalobca úplne opomenul uviesť, ktoré konkrétne závery súdu prvého stupňa o základe nároku považuje za nesprávne, a v čom vidí ich nesprávnosť. Podľa názoru žalovaného zistený skutkový a právny stav veci odôvodňoval zamietnutie žaloby v celom rozsahu, bez ohľadu na to, kto bol v konaní aktívne legitimovaný. V súvislosti s preukázaním aktívnej legitímácie sa žalobca vo svojom odvolaní proti rozsudku obmedzil iba na konštatovanie, že súd mal z vykonaného dokazovania dospieť k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávky bola uzavretá platne osobou oprávnenou konať až do 10. decembra 2002 v mene spoločnosti S.. Táto skutočnosť podľa žalovaného z Registra obchodných spoločností pre A. a W. nevyplýva. Pani S., ktorá zmluvu o postúpení pohľadávky za S. podpísala, bola do funkcie štatutárneho orgánu vymenovaná až 10. 12. 2002, teda až potom, ako uvedenú zmluvu podpísala, ale najmä potom, ako bol na majetok D., a. s. vyhlásený konkurz, čo zároveň vylučuje konanie Ing. F. za spoločnosť D., a. s. K namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom žalovaný uviedol, že žalobca nedoručil súdu rovnopis odvolania plnej moci JUDr. T. a ani rovnopis výpisu z Registra obchodných spoločností A. a W., ktorým by preukázal oprávnenie pani V. konať v mene žalobcu. Pravosť odvolania plnomocenstva spochybnil aj JUDr. T.. Napriek tomu, že súd prvého stupňa do vyhlásenia rozsudku nemal preukázané odvolanie plnomocenstva JUDr. T. a oprávnenie pani V. konať za žalobcu, doručoval všetky písomnosti aj na adresu A., s. r. o., v zmysle žiadosti, ktorú súd obdržal súčasne s odvolaním plnomocenstva. Napokon zdôraznil, že všetky úkony JUDr. T. uskutočnené v priebehu konania, vrátane tých, ktoré urobil po údajnom odvolaní svojho plnomocenstva svedčili v prospech nároku žalobcu. Navyše JUDr. T. ako advokát v zozname advokátov, vedenom Slovenskou advokátskou komorou, zapísaný je.

Vzhľadom na to, že žalobca svoje odvolanie proti uzneseniu o trovách konania oprel o nesprávnosť rozsudku, vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu považuje nielen rozsudok ale aj uznesenie o trovách konania za vecne správne.

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-943 podal odvolanie aj vedľajší účastník na strane žalobcu. Žiada napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní poukázal na ustanovenie § 201 O. s. p. podľa ktorého je oprávnený podať aj vedľajší účastník odvolanie. Podľa jeho názoru podaním odvolania proti rozsudku môže len pozitívne ovplyvniť postavenie žalobcu. Uviedol, že na pojednávaní 17. mája 2012 predniesol návrh, aby bola do konania pripustená ako žalobca, spoločnosť B.. Vedľajší účastník odôvodnil svoj návrh poukazom na zmluvu o postúpení pohľadávok uzavretú 30. decembra 2008 medzi JUDr. M., správkynou konkurznej podstaty úpadcu D., a. s. v konkurze ako postupcu a vedľajším účastníkom ako postupníkom, ktorou bola postúpená o. i. pohľadávka, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu. O podanom návrhu súd prvého stupňa nerozhodol, čo je zrejmé zo zápisnice z pojednávania zo 17. mája 2012, kde nie je zachytené žiadne vyhlásenie rozhodnutia o tomto návrhu v zákonom predpísanej forme, ktorou je uznesenie. Týmto postupom podľa odvolateľa sa súd prvého stupňa s návrhom nevysporiadal zákonným spôsobom a bezprostredne po podaní návrhu vedľajšieho účastníka rozhodol vo veci samej tak, že žalobu zamietol, hoci ako sa ukázalo z odôvodnenia napadnutého rozsudku, k zamietnutiu žaloby došlo primárne z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu a práve k odstráneniu tejto vady návrh vedľajšieho účastníka smeroval. Postup súdu v predmetnej veci, spočívajúci v tom, že o procesnom návrhu vedľajšieho účastníka nerozhodol, nepripravil písomné vyhotovenie rozhodnutia, ktoré nedoručil účastníkom, čím naplnil skutkovú podstatu odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Podľa odvolateľa je nevyhnutné, aby sa súd zaoberal návrhom vedľajšieho účastníka, zákonom predpísaným spôsobom o návrhu rozhodol, umožnil vedľajšiemu ako aj hlavným účastníkom konania výkon všetkých procesných práv spojených s návrhom vedľajšieho účastníka ako aj rozhodnutím o tomto návrhu a to najmä výkon práv podať riadny opravný prostriedok voči rozhodnutiu o návrhu vedľajšieho účastníka, a až následne vo veci meritórneho rozhodnutia.

K odvolaniu pripojil kópiu zápisnice z pojednávania, konaného 17. mája 2012.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane žalobcu sa vyjadril žalovaný. Považuje jeho odvolanie za nedôvodné a navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Podľa názoru žalovaného návrh, na ktorý poukazuje vedľajší účastník v odvolaní, je buď návrh na vstup do konania podľa § 92 ods. 1 O. s. p., alebo o návrh na zámenu účastníkov podľa § 92 ods. 4 O. s. p., na ktoré návrhy vedľajší účastník nie je legitimovaný. V prípade návrhov podľa ust. § 92 ods. 1, ods. 4 O. s. p. ide o dispozičné úkony, ktorých cieľom je úprava okruhu účastníkov. Vedľajší účastník nie je legitimovaný na dispozičné úkony a to bez ohľadu na to, či ide o dispozíciu konaním, predmetom konania, alebo okruhom účastníkov. Tieto úkony nie je vedľajší účastník oprávnený vykonávať z povahy veci, keďže v konaní nemá hmotnoprávnu legitímáciu. Súd na pojednávaní 17. mája 2002 návrhu vedľajšieho účastníka nevyhovел, lebo nebol osobou oprávnenou na jeho podanie.

Ďalším napadnutým rozhodnutím je uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 09. júla 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-984, ktorým uložil vedľajšiemu účastníkovi na strane žalobcu povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok za podané odvolanie v sume 33 193,50 eur.

Proti tomuto rozhodnutiu podal vedľajší účastník na strane žalobcu odvolanie. Žiadal ho zrušiť. V odvolaní poukázal na poznámku č. 3 k položke č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, podľa ktorej sa v rovnakej sadzbe platia súdne poplatky aj v odvolacom konaní vo veci samej. Podľa jeho názoru, ak v prejednávanej veci ako vedľajší účastník nemal povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu, tak poplatková povinnosť ho rovnako nezaťažuje ani za podanie odvolania. Tento záver podľa odvolateľa má aj hospodárske opodstatnenie, keďže výkon jeho procesných práv a povinností nesmeruje k rovnakému výsledku v podobe exekučného titulu pre ním uplatnené práva, k akému smeruje účasť primárneho účastníka konania.

Žalovaný sa vyjadril aj k odvolaniu, ktoré podal vedľajší účastník proti uzneseniu o uložení poplatkovej povinnosti. Podľa jeho názoru odvolanie je zbytočný obštrukčný úkon vedľajšieho účastníka. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie nemá žiadny súvis s tým, či v minulosti odvolateľ platil súdny poplatok za žalobu. Pritom úplne opomína, že jeho povinnosť platiť súdny poplatok za podané odvolanie vyplýva priamo z ust. § 2 ods. 1 písm. a/ a ods. 4 zákona č. 71/1991 Zb. o súdnych poplatkoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O. s. p./ prejednal odvolania proti uzneseniam a rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a po preskúmaní napadnutých rozhodnutí ako aj konania, ktoré im predchádzalo, dospel k záveru, že odvolania sú opodstatnené až na odvolanie proti rozhodnutiu o poplatkovej povinnosti.

Odvolací súd predovšetkým, rešpektujúc nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2012, č. k. II.ÚS 400/2011-40 /ďalej len nález/ a zrušujúce uznesenie dovolacieho súdu z 26. marca 2013, sp. zn. 1 Obdo V 3/2013, prejednal znovu odvolanie JUDr. M., správkyne konkurznej podstaty D., a. s., podané proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 19. apríla 2004, č. k. 52 Cb 36/2000-427.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze konštatoval, že v prejednávanej veci došlo k osobitej procesnoprávnej situácii, ktorá vznikla nesprávnym postupom krajského súdu pri doručovaní uznesenia z 19. apríla 2004, bolo treba vychádzať nielen pri doručovaní uznesenia sťažovateľke /JUDr. M. správkyne konkurznej podstaty úpadcu D., a. s./, ale aj pri rozhodovaní o odvolaní proti nemu z toho, že sťažovateľka koná v mene úpadcu, ako pôvodného žalobcu. Znamená to nielen to, že odvolanie, ktoré podala, bolo včasné, ale aj to, že išlo o odvolanie oprávneného subjektu, o ktorom sa malo meritórne konať a rozhodnúť. Napokon vyslovil, že sťažovateľku bude treba do meritórneho rozhodnutia o odvolaní proti uzneseniu krajského súdu z 19. apríla 2004 považovať za **žalobkyňu**. Ak bude jej odvolaniu vyhovené, potom i naďalej bude mať procesné postavenie žalobkyne.

V odvolaní proti napadnutému uzneseniu správkyňa konkurznej podstaty JUDr. T., vzhľadom na záver dovolacieho súdu - ako žalobkyňa, namietala nielen nesprávne právne posúdenie veci, ale aj nesprávny postup súdu pri doručovaní uznesenia, lebo napadnuté uznesenie bolo doručované v čase, keď už na majetok D., a. s. bol vyhlásený konkurz a ona bola ustanovená za správkyňu konkurznej podstaty, preto súd prvého stupňa mal správne uznesenie doručiť jej a nie advokátovi, ktorý zastupoval do vyhlásenia konkurzu žalobcu D., a. s. Ďalej namietala nedostatok aktívnej legitímácie S., pretože podľa jej názoru pohľadávka, ktorá je predmetom sporu, nebol postúpená platne.

Podľa ustanovenia § 92 ods. 2 O. s. p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania namiesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v ods. 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa: súhlas odporcu, alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované /§ 92 ods. 3 O. s. p./.

Podľa citovaných ustanovení k zmene účastníctva môže dôjsť jedine a výlučne v dôsledku skutočnosti, ktorá nastala po začatí konania. Súd vyhovie návrhu na zmenu účastníka, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa. Koncepcia zákonodarcu je taká, že nedochádza k automatickému procesnému nástupníctvu, ale toto je nárokovateľné za predpokladu, že kumulatívne nastanú tieto skutočnosti:

- zmenu účastníka navrhne oprávnený subjekt,
- súhlasí s tým ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa,
- preukáže sa, že došlo k právnej skutočnosti podľa vyššie citovaného ustanovenia.

Návrhu na realizáciu procesného nástupníctva súd vyhovie, ak sú preukázané podmienky, že nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prechod alebo prevod práv na iného, že sa táto právna skutočnosť týka práva alebo povinnosti doterajšieho účastníka konania a že nastala po začatí konania. Súd skúma, či táto právna skutočnosť je spôsobilá mať za následok prechod alebo prevod práv alebo povinností, o ktoré v konaní ide. Otázkou, či tvrdené právo či povinnosť, ktoré mali byť prevedené alebo mali prejsť na iného, existujú, alebo že skutočne prešli na iného, alebo boli prevedené, sa súd zaoberá v rozhodnutí vo veci samej, nie pri skúmaní procesného nástupníctva. Pre účely rozhodnutia podľa § 92 ods. 3 O. s. p. stačí, ak je v konaní preukázané, že nastala /formálno-právna/ skutočnosť, ktorá má za následok prechod alebo prevod práv, alebo povinností bez toho, aby súd v tomto štádiu hodnotil, či sú inak naplnené predpoklady pre právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy. V danom štádiu konania súd spravidla nemôže otázku právneho nástupníctva

komplexne hodnotiť a nie je ani úlohou súdu, aby otázku rozhodnutia vo veci samej riešil ako otázku predbežnú, iba pre účely rozhodnutia podľa § 92 O. s. p.

Vzhľadom na záver ústavného súdu a úpravu pre odvolací súd v zrušujúcom uznesení dovolacieho súdu, odvolací súd prejednal odvolanie JUDr. M., ako odvolanie podané žalobcom.

Od vydania žalobkyňou napadnutého rozhodnutia /19. apríl 2004/ uplynulo viac rokov, počas ktorých vo veci samej bolo súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie, ktoré bolo zamerané aj na otázku platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, uzavretej medzi postupníkom D., a. s. a S. ako postupcom, 28. januára 2002. Z registra obchodných spoločností pre A. a W. súd prvého stupňa zistil, že pani S., ktorá zmluvu podpísala za postupcu, v čase podpisu zmluvy nebola štatutárnym orgánom tejto spoločnosti, oprávnenie konať za spoločnosť jej vzniklo až 10. decembra 2002, teda potom, ako na majetok spoločnosti D., a. s. bol vyhlásený konkurz a oprávnená konať za úpadcu už bola správkyňa konkurznej podstaty, nie JUDr. F., ktorý zmluvu podpísal. Z uvedených skutočností súd prvého stupňa správne uzavrel, že uplatnená pohľadávka neprešla na spoločnosť S..

Tento záver súdu prvého stupňa považuje odvolací súd za vecne správny. Námietky obsiahnuté v odvolaní žalobcu proti rozsudku, že záver súdu o oprávnení pani S. sú nesprávne, ničím nepreukázal, a ani bližšie neodôvodnil. Ide len o tvrdenie, ktoré ničím neovplyvnilo odvolací súd, že záver súdu prvého stupňa nie je správny.

Vzhľadom na záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu, že odvolateľku je potrebné považovať až do meritórneho rozhodnutia o predmetnom odvolaní za žalobkyňu, v tomto štádiu konania výsledky dokazovania vo veci samej k otázke aktívnej legitímácie, platia aj pre rozhodnutie podľa § 92 O. s. p. V prejednávanej veci ide o špecifický postup, kedy odvolací súd vzhľadom na všetky vyššie uvedené rozhodnutia otázku právneho nástupníctva hodnotil komplexne.

Z uvedených skutočností vyplýva, že aktívne legitimovaný zostal naďalej pôvodný žalobca, v mene ktorého po vyhlásení konkurzu koná správkyňa konkurznej podstaty JUDr. M.. Z obsahu spisu je však zrejmé, že správkyňa konkurznej podstaty uplatnenú pohľadávku postúpila. Preto je potrebné, aby súd prvého stupňa zistil, komu bola uplatnená pohľadávka

v čase rozhodnutia postúpená a potom rozhodol o návrhu o zámene žalobcu postupom podľa § 92 ods. 2 O. s. p.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z 19. apríla 2004, č. k. 52 Cb 36/2000-427 zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie /§ 221 ods. 1, ods. 2 O. s. p./.

Predmetom odvolacieho konania je ďalej odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zo 17. mája 2012, č. k. 52 Cb 36/2000-943.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu v prvom rade z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu S.. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávok z 28. januára 2002 je neplatná, lebo osoba, ktorá konala za S., nebola osobou oprávnenou na takýto úkon. S týmto záverom súhlasí aj odvolací súd. Avšak vzhľadom na skutočnosti, uvedené vyššie k uzneseniu o zámene účastníka na strane žalobcu z 19. apríla 2004, je potrebné, aby súd prvého stupňa potom ,ako rozhodne o zámene účastníka na strane žalobcu, vec prejednal a rozhodol s novým žalobcom tak, aby tomuto účastníkovi bol súdom poskytnutý prístup k súdnej ochrane. Dokazovanie je časťou súdneho konania, ktorým si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Robí tak postupom upraveným v ust. § 120 a nasl. O. s. p. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, zásadám spravodlivého procesu, vyplývajúcich z článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, treba rozumieť tak, že v spojení so všeobecným procesným predpisom v konaní pred všeobecným nižším alebo vyšším súdom, musí byť daná jeho účastníkovi možnosť vyjadriť sa nielen k vykonaným dôkazom /článok 48 ods. 2 Ústavy SR/, ale tiež označiť /navrhnuť/ dôkazy, ktorých vykonanie pre zistenie preukázania svojich tvrdení pokladá za potrebné. Tomuto procesnému právu účastníka zodpovedá povinnosť súdu o uplatnených návrhoch rozhodnúť.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu a vedľajšieho účastníka, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, predovšetkým je potrebné súhlasiť so žalovaným, že odvolatelia vôbec neuviedli, v čom vidia nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí.

Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozhodnutí v celom rozsahu pridržel záväzného právneho záveru vo veci samej, vysloveného Najvyšším súdom Slovenskej republiky v zrušujúcom uznesení z 31. mája 2006, č. k. 6 Obo 138/2005- 541. Z dokazovania, ktoré súd prvého stupňa vykonal potom, ako mu bola vec vrátená odvolacím súdom na ďalšie konanie, a následne zo zisteného skutkového stavu veci nevyplývali iné právne závery, preto námietku odvolateľa považoval odvolací súd za nedôvodnú. Odvolací súd v tejto súvislosti opakovane poukazuje na závery záväzné pre súd prvého stupňa, vyslovené v rozhodnutí z 31. mája 2006, č. k. 6 Obo 138/2005-541.

Taktiež za nedôvodnú považoval námietku vedľajšieho účastníka, že súd nerozhodol o jeho návrhu na zmenu žalobcu. Zrejme odvolateľovi uniklo, že je vedľajším účastníkom a ako vedľajší účastník nemôže robiť úkony, ktoré znamenajú dispozíciu s konaním. Tieto môže robiť len účastník konania. Okruh účastníkov určuje len žalobca, určuje teda aj to, kto bude novým žalobcom. Návrh na zmenu žalobcu je dispozičným úkonom žalobcu, nemôže ho urobiť vedľajší účastník.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti uvedené vyššie, je potrebné, aby súd v novom konaní vec prejednal s novým žalobcom tak, aby mu bola daná možnosť uplatniť procesné práva, ktoré mu umožňuje Občiansky súdny poriadok. Odvolací súd preto podľa ust. § 221 ods. 1 O. s. p. zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolaním bolo napadnuté aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým samostatným rozhodnutím rozhodol o náhrade trov konania. Z dôvodu, že bol zrušený rozsudok vo veci samej, odvolací súd zrušil aj napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania, lebo toto rozhodnutie s rozhodnutím vo veci samej súvisí. Podľa ustanovenia § 224 ods. 3 O. s. p. v novom rozhodnutí vo veci samej súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov celého konania.

Napokon odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého vedľajšiemu účastníkovi uložil povinnosť zaplatiť na účet súd súdny poplatok za podané odvolanie v sume 33 193,50 eur.

Odvolaací súd odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyhovел z týchto dôvodov.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov /ďalej len zákon o súdnych poplatkoch/ poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania.

Podľa § 6 ods. 2 v spojení s § 8 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa za podané odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa platí poplatok v rovnakej sadzbe ako za žalobu a splatný je podaním samotného návrhu, ktorým je odvolanie.

Vzhľadom na citované ustanovenia vedľajšiemu účastníkovi podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť. K námietke odvolateľa, že keď mu nevnikla povinnosť neplatiť súdny poplatok za podanú žalobu, preto mu nemala vzniknúť ani poplatková povinnosť za podané odvolanie, odvolací súd musí poznamenať, že ani žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu nevznikne, napriek tomu má povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, podané proti rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa názoru odvolacieho súdu, procesné úkony vykonáva vedľajší účastník svojim menom a ak je navrhovateľom poplatkového úkonu, má povinnosť zaplatiť súdny poplatok.

Navyše odvolací súd poznamenáva, že ak by zákonodarca mal v úmysle oslobodiť vedľajšieho účastníka od platenia súdneho poplatku za návrh /odvolanie/, nepochybne by táto výnimka bola obsiahnutá v zákone o súdnych poplatkoch. Zákon o súdnych poplatkoch takúto výnimku neobsahuje.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutie odvolanie nie je prípustné.

V B. 31. júla 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Mgr. Monika Poliačiková